

Program monitoringa uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu - vode, ptice, pčele, ribe i zemljišta za 2026. godinu

Program je objavljen u "Službenom listu CG", br. 63/2026 od 11.5.2026. godine.

Programom monitoringa uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu za 2026. godinu (u daljem tekstu: Program), određuju se vršiocci monitoringa, prioriteti uzimanja uzoraka, kao i broj uzoraka.

Program se sprovodi kroz uzimanje uzoraka radi praćenja uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu, radi procjene ugroženosti životne sredine, ali i radi zaštite zdravlja stanovništva. Ispitivanja se vrše u skladu sa maksimalno dozvoljenim količinama utvrđenih za zemljište (Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje "Službeni list RCG", broj 18/97) i posebnim propisima kojima se uređuje zaštita pčela, ptica i riba.

Porijeklo, namjena korišćenja i minimalni broj uzoraka koji će biti analizirani u 2026. godini dati su u tabeli 1 ovog programa.

Program je izrađen na osnovu analize rizika, rezultata monitoringa obavljenih ranijih godina, kao i radi sagledavanja stanja sa aspekta zaštite životne sredine, a uzorci se uzimaju u skladu sa incidentnim situacijama i potrebama na terenu za potrebe realizacije Nacionalnog plana za održivu upotrebu pesticida:

Nivoi rizika	
Monitoring	Vrsta monitoringa
<u>Nizak nivo rizika</u> - ne postoje dokazi o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - nizak broj očekivanih zloupotreba;	Rutinski dio u procesu monitoringa, u cilju provjere zakonske usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
<u>Srednji nivo rizika</u> - postoje raniji dokazi o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - očekivana pojava zloupotrebe (poznati potencijalni izvori);	Rutinski dio u procesu monitoringa, u cilju praćenje prethodnih rezultata.
<u>Visok nivo rizika</u> - skoriji dokaz o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - očekivana pojava zloupotrebe (poznati potencijalni izvori);	Godišnji ciljani monitoring za identifikovane probleme.

Parametri uzeti u obzir prilikom izrade programa su sljedeći:

- pojava štetnih organizama bilja;
- statistički podaci o upotrebi pesticida;
- podaci o tretiranjima iz ove i iz prethodnih godina;
- podaci iz prethodnih godina;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- broj ovlašćenih lica za tretiranje.

Analizu uzoraka vrše ovlašćena pravna lica za poslove laboratorijskih analiza za praćenje opasnih i štetnih materija u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: ovlašćene laboratorije).

Izveštaji, osim obrađenih rezultata analiza po mjestu uzorkovanja i ispitivanim parametrima, treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim analizama sa instrumentalnim tehnikama, naznačene analitičke metode koje su primijenjene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta (sa podacima o mjernoj nesigurnosti).

Rezultati analiza iz programa objavljuju se na internet stranici Uprave.

Uzorci se uzimaju u skladu sa instrukcijama.

Tabela 1. Porijeklo, namjena korišćenja i broj uzoraka

	Uzorci zemljišta	Biološki materijal (pčele)	Biološki materijal (ptice)	Biološki materijal (ribe)	Ukupno uzoraka
UKUPNO	4	4	4	4	16

Program je izrađen na osnovu analize rizika, a prioriteti određeni u skladu sa sistemom rangiranja prioriteta. Za sprovođenje Programa odgovorna je Uprava, a vrsta i broj uzoraka može se mijenjati, odnosno povećati prema sredstvima

utvrđenim Programom fitosanitarnih mjera, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2026. godinu: Program 16 002 (Poljoprivreda); Potprogram 16 002 005 (bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi); Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji: Aktivnost 16 002 005 004 prema Programu fitosanitarnih mjera za 2026. godinu.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-313/26-7277/1

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.